

OBČASNÍK

JAMU

JANÁČKOVA AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V BRNĚ

2/2003

Moc učenců bezmocných

Člověk žije v zajetí neviditelných polí

Člověk, podobně jako jiné živé organismy, žije v celém spektru neviditelných polí, která mají vliv na fyzickou i duševní stránku života. Jedná se o dříve nepochopitelná, ale dnes již měřitelná fyzikální pole (gravitační, elektromagnetická atd.) Také touhy člověka můžeme považovat za jakási neviditelná pole, neboli síť.

Není snadné tyto touhy analyzovat, třídit a definovat. Je možné je snad považovat i za jakési sociální pudy. Zkusme pozorovat děti na pískovišti. Již od věku asi tří let projevují touhy po samostatnosti a jistém ovlivňování jiných (po moci), po tom mít a chránit své hračky (po vlastnictví) a také po tvorbě báboviček i tunelů (touha po vytváření nového i soutěživosti). S postupujícím věkem, v závislosti na vývoji osobnosti a stavu vývoje společnosti, se některé touhy stávají dominantními. V dospělosti nabývají někdy i takové úrovně, že kvůli získání královské moci se bratři vraždili, kvůli majetku se rozpadají rodiny nebo i vraždí, kvůli prvenství v tvorbě se lidé pro slávu podvádějí. Ani ve stáří, a dokonce ani tváří v tvář smrti se tyto touhy netlumí.

Tyto tři touhy jsou pravděpodobně děděné i sociálně formované a vytvářejí odpovídající tři sítě lidského společenství: politickou (jedná se o moc a vládu), hospodářskou (jedná se o vlastnictví a materiální statky) a kulturní (jedná se o poznávání a duchovní hodnoty vědy a umění i jistou soutěživost). Tyto touhy jsou jistě prospěšné, ale protože jsou také nenasytné, jsou i nebezpečné. To platí zejména o touze po moci. Ta je zpravidla nejsilnější, protože má dávné pudové kořeny, související s výhodnějšími podmínkami zachování života i rodu. Je i nejnebezpečnější, protože je relativně nejsnáze dostupná, často bez příslušných osobnostních předpokladů (dříve děděním královského trůnu, nově může být získána i v demokratických volbách na vlně populismu majícího živnou půdu při chudobě, někdy i při ohrožení a očekávání řešení tzv. silné ruky).

Ohrožení světa je kvalitativně změněno

Můžeme si stěžovat na dosavadní vývoj světa, na války, na nespravedlnost, na násilí i na další okolnosti. Svět se snad až dosud jako celek vyvíjel relativně dobře. Z hlediska nadřazených systémů bylo možné tento vývoj považovat za formu přirozeného výběru i přes mnohé lidské pochybnosti o jeho násilných projevech a subjektivních nespravedlnostech. Ale až dosud! Až dosud proto, že byla stále zachována možnost výběru z více alternativ systémů politických, hospodářských i kulturních, protože lidstvo bylo geograficky a informačně rozdělené a různorodé. Až dosud existovala možnost nápravy při některých chybných pokusech a omylech. To proto, že výběr se týkal zprvu menších území, později oblastí, dále i kontinentů, a vždy bylo možné, aby se zachovala zdravá nebo životaschopná část společenství. Ohrožení se však postupně přiblížilo globálním dimenzím.

Pokračování na str. 3

uvnitř čísla:

Rozhovor s kvestorkou JAMU
JUDr. Lenkou Valovou

Studentka Hudební fakulty
získala cenu ministryně
školství

Hudbaby z JAMU v Německu

Prof. Leoš Faltus
k janáčkovskému jubileu

Rekordní zájem o MIK 2003

Co nového v programu
SOCRATES – ERASMUS

Ladislav Chudík na JAMU

Máme nové studijní obory

Úspěch studentky JAMU
ve Varšavě

— Leoš Janáček na snímku z r. 1882 -
Mám já již ve všem ten úděl, že
teprve bojem se uplatňuji. L. J.

Ptáme se nové kvestorky JAMU 5 otázek pro JUDr. Lenku Valovou

Zákon č. 111/1998 o vysokých školách nám v § 16 sděluje, že „kvestor řídí hospodaření a vnitřní správu veřejné vysoké školy a vystupuje jejím jménem v rozsahu stanoveném opatřením rektora“. Není toho na jednoho člověka trochu moc? Co považujete pro vykonávání své funkce za to nejpodstatnější?

Jednoduše řečeno vytvářet co nejlepší podmínky pro pedagogickou, uměleckou, výzkumnou a vůbec tvůrčí činnost studentů a pedagogů školy.

V oblasti ekonomické to znamená především neustálý boj o obhájení poněkud mimořádného postavení vysokých uměleckých škol – jsme nejdražší vysokoškolské studium a to vždy vyvolává řadu otázek o adekvátnosti, efektivnosti atd. Uvnitř školy pak jde o vytváření kvalitního ekonomického servisu pro jednotlivé součásti školy. V současné době zavádíme zcela nový, špičkový ekonomicko informační systém SAP, od kterého si slibuji řadu zlepšení. Už nyní mohu říct, že při jeho implementaci došlo k výborné spolupráci téměř všech manažersko ekonomických pracovníků školy, tato mimořádná tvůrčí atmosféra se nepochybně zúročí ve výsledku.

V oblasti vnitřní správy pak za nejdůležitější v současné době považuji sladění vnitřních předpisů školy s novými podmínkami, do kterých se dostáváme zavedením třístupňového systému studia. I když těžiště práce je na fakultách, rektorát musí být hnacím motorem a koordinátorem jednotlivých kroků.

Jak vnímáte postavení Janáčkovy akademie v té stále se rozrůstající množině starých i nových, velkých i malých, veřejných i soukromých vy-

sokých škol? Obstojíme? A obstojíme v zahraniční konkurenci? Co pro to musíme udělat?

JAMU je špičkovou univerzitní veřejnou vysokou školou. Její akademická obec má obrovský umělecký, tvůrčí a výzkumný potenciál. Obě fakulty jsou plně akreditovány v novém systému studia. Materiální podmínky studia se přes veškeré problémy v posledních čtrnácti letech nesrovnatelně zlepšily. JAMU má tedy nepochybně dobře našlápnuto v procesu probíhajících změn evropského vysokého školství. Čeká nás nesmírně složitá etapa každodenní realizace přijatých změn. To je výzva pro každého pedagoga a pracovníka školy, alespoň já to tak osobně cítím.

Vysoké umělecké školy jsou velmi specifické svým zaměřením, rozsahem kontaktní výuky, exkluzivitou některých oborů, důrazem na talentové předpoklady... To všechno jsou věci stěží vměstnatelné do schémat a tabulek a kladou také nečekané překážky v oblasti financování. Byla jste členkou odborné skupiny, která se tímto problémem zabývala. S jakými výsledky?

Veřejné vysoké školy dostaly šanci samy vypracovat a navrhnout ministerstvu školství nový model financování. Výsledkem byl požadavek paní ministryně o navýšení rozpočtu vysokého

školství o 5, 2 mld Kč. Jak tato snaha o udržení a zvýšení evropské konkurence schopnosti vysokých škol dopadla víme – rozpočet pro příští rok se navýšil o 1, 7, resp. 2 mld Kč. Pro čtyři veřejné vysoké umělecké školy to současně znamenalo nutnost zabývat se možnostmi začlenění se do obecného systému financování cestou koeficientu náročnosti jednotlivých studijních programů. Tato otázka je velmi živá a především nesmírně složitá. Zatímco dosud je ministerstvem nejvyšší přiznaný koeficient náročnosti 3, 5, pro vysoké umělecké školy vychází výše koeficientu téměř na 6. Jednání s ministerstvem a příslušnými reprezentacemi vysokých škol právě nyní vrcholí – uvidíme.

Co významného čeká naši akademii v perspektivě nejbližších let?

Vešle již zmíněného reálného přechodu na nový systém studia to bude především nutnost obstát před evaluačním hodnocením Akreditační komise. Škola se snaží v rámci ECTS získat příslušnou „známku kvality“ a na fakultách se počítá s dalším prohloubením mezinárodního kreditového systému mj. i udělováním evropského dodatku k vysokoškolskému diplomu. V říjnu byla vyhlášena veřejná architektonická soutěž na výstavbu Hudebně dramatické laboratoře na Orlí – v lednu budeme vybírat nejlepší návrh, pak nás čeká vypracování projektové dokumentace a v roce 2005 začneme stavět.

Jste doktorka práv, přednášíte studentům manažerství, byla jste po dobu 13 let tajemnicí Divadelní fakulty, ale i členkou, místopředsdkyní a předsdkyní akademického senátu JAMU, jste členkou předsdknictva Rady vysokých škol. Máte tolik zkušeností, až se zdá, že Vás sotva něco může zaskočit, či takzvaně vytočit. Nebo se občas něco takového najde? Zaručeně.

Stačí si jen představit následky druhé světové války nebo zločinné spiknutí s dnešními jadernými nebo biologickými zbraňemi. Nelze idealisticky předpokládat, že není pokušení je použít.

Musíme proto počítat s tím, že nyní se může jednat o výběr jiného řádu, při kterém bude prokazovat celé lidské společenství svoji oprávněnost a užitečnost v jemu nadřazených systémech. Jak bude lidstvo, které se pyšní inteligencí, nyní reagovat na tato kvalitativně jiná nebezpečí ohrožující celou živou přírodu?

Vědu a zejména umění potřebujeme více než v minulosti

Dnes platí více než dosud: „Ve vědě je více než sedmkrát sedm dvojznačností, které čekají na řešení.“ Na prahu 21. století se rozevírá vějíř nových záhad a budeme potřebovat vědu mnohem více než kdykoliv dříve. Vědu, která nemůže být uzavřena do sebe, do specializovaných disciplin, ale musí obsahovat nové rozšířené obzory. O vědách kvantitativních bylo již mnohé napsáno, a protože se vyvíjejí více či méně konvergentně, je možné předvídat jejich rozvoj, ale není vyloučeno překvapení z využití nebo zneužití nových poznatků.

Humanitní kvalitativní vědy nás budou více upozorňovat na to, že kvantitativní vědy nepřinášejí všechny poznatky o všem. Snad to podvědomě cítí i studenti, kteří se mnohem více zajímají o humanitní obory i jako o doplněk k technickým oborům. Chování člověka, podobně i lidské společnosti, je někdy velmi obtížně předvídatelné. To proto, že člověk posuzuje člověka a člověk není již posuzován o řád vyšší instancí. To je možné v technologiích. Navíc existuje skryté nebezpečí nestability, která propuká zcela nečekaně a jejíž následky jsou nevypočitatelné. To se týká i fundamentalismu a pocitu frustrace, které pak deformují chování celého lidského společenství. Připomeňme si jen sérii teroristických akcí jak v menším měřítku, tak jejich vyvrcholení útokem na WTC v New Yorku. Je tedy úkolem společenských věd nalézat mechanismy chování a předvídatí vývoje lidstva.

Vědecké ohraničené hájemství bude nutné rozšířit o umění, které nám poskytne jiný rozměr dosavadního myšlenkového přístupu. Básníci ve svém přemítání a další umělci ve svých dílech nám poskytnou tušení smyslu našeho života i světa, který nám stále více nebo méně uniká. Vždyť umělci byli v historii jakousi předzvěstí společenské nálady, signalizovali změny nebo byli jejich iniciátory. Jejich tušení a citlivost musíme proto vnímat a využívat při rozhodování.

Ve všech oblastech vzdělávání musíme také posílit etiku. To platí zvláště ve výchově vědeckých pracovníků, protože oni mohou vědomě, nebo nevědomě poskytovat prostředky kriminalitě, která již může dosahovat až globálního rozměru.

Význam a moc učenců ve společnosti

Je vždy problematické třídit a „škatulkovat“. Je ovšem nutné vyjasnit, kdo je učencem a jak by mělo být strukturované jeho vzdělání. Lidé, kteří rozhodují o budoucnosti, kteří jsou v řídicích pozicích politických, hospodářských i ve vzdělávacím systému, by měli být vzděláni komplexně. To platí zejména proto, že člověk jako jediný tvor si sám přizpůsobuje životní prostředí k rozumnému prospěchu i sobeckým nenasytným cílům. Do této oblasti patří lékařství, architektura (v širším slova smyslu nejen stavební, ale také inženýrská – např. energetika, nyní také informatika, genetické inženýrství). Do této skupiny patří také management a politika. Zde rozhodují lidé o směru dalšího vývoje (nehmotné architektuře společnosti). Proto musí mít schopnosti porozumět souvislostem.

Jaká je vlastně moc učenců? Ona existovala vždy, protože učenci byli prospěšní vládcům i hospodářům, kterým předáváním svých vědomostí poskytovali možnosti zvyšování jejich reálné moci. Moudří vládcové vždy naslouchali radám učenců a rozumní hospodáři využívali jejich výsledky.

„Učenci a oslové doprostřed vojska“,

byl rozkaz Napoleona při ohrožení jeho vojenských tažení. Cílem bylo ochránit to nejcennější: učence pro jejich nenahraditelné rady a osly pro přenášení nákladů. Osly již dnes v přenášení nákladů nepotřebujeme. Jak to bude nyní s učenci?

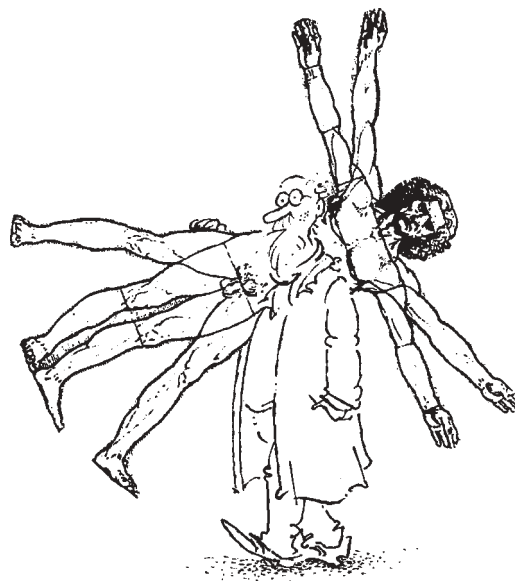
Když Napoleon dával tento rozkaz, věděl o významu učenců, a proto by si politici měli uvědomovat, že dnes je na místě podobný „rozkaz“:

„Vědci a umělci do středu společenského dění.“

Jestliže mají mít učenci moc, a to moc, která je nezranitelná korupcí, tak musí být společností vážená, materiálně nezávislá a opírající se o morálku. Tato moc musí být neuchopitelná a založená na paradoxu, že se jedná o transcendentní:

„Moc učenců bezmocných.“

Zdeněk Vostracký

— Kresba Vladimír Renčín —

Ministryně školství předala cenu vynikajícím posluchačům

Brno/Praha • Pět studentů a absolventů vysokých škol převzalo včera z rukou ministryně školství Petry Buzkové ocenění za vynikající práci, které se uděluje při příležitosti výročí 17. listopadu. Cena je určena studentům za mimořádné výsledky ve studiu a tvůrčí činnosti. Mezi oceněnými je i zástupkyně brněnské vysoké školy.

Ministryně ocenila Kateřinu Vávrovou za práci v oboru bioorganická chemie, Miroslava Pospíšila za činnost v oboru fyzika molekulárních a biologických

struktur. Dále historik Jiřího Friedla, hudební skladatelku Markétu Dvořákovou a chemičku Jitku Zrostlíkovou.

Markéta Dvořáková absolvovala obor kompozice na Hudební fakultě Janáčkovy akademie múzických umění v Brně. Během studia se zúčastnila mnoha soutěží a získala řadu cen. Své skladby prezentovala na různých hudebních scénách. „My skladatelé jsme ve velké menšině. Lidé, kteří poslouchají vážnou hudbu, je málo, pak je ještě méně těch, kte-

ří poslouchají vážnou soudobou hudbu, a mizivé procento je těch, kteří ji skládají,“ řekla Dvořáková. Lidé o současných autorech moc nevědí, protože netvoří pro většinové publikum, poznamenala. O to víc jí těší, že získala cenu od ministryně.

Soudobá vážná hudba nemá žádné směry, jako to bývalo v minulosti. Současní skladatelé se sice inspiřují svými předchůdci, ale každý se většinou snaží najít svůj vlastní hudební jazyk, uvedla skladatelka. Sama

poslouchá vše a vybírá si, co se jí líbí. Snaží se ale poslouchat sebe a nikoho nekopírovat.

Skladatelé nemají z finančních důvodů šanci tvořit pro velká hudební tělesa. Studenti uměleckých škol ale mají výhodu, protože na fakultách bývají symfonické orchestry, a budoucí skladatelé si tak mohou vyzkoušet zvukové možnosti velkého hudebního tělesa. „Jinak se píše komornější hudba, aby ji bylo možné realizovat,“ podotkla oceněná Markéta Dvořáková.

(etk)

Školství

Markéta Dvořáková (*1977)

Vystudovala klavír a skladbu na Janáčkově konzervatoři v Ostravě a v roce 2003 absolvovala obor skladba na Hudební fakultě JAMU.

Kromě řádného studia absolvovala řadu mezinárodních kurzů pod vedením renomovaných zahraničních lektorů, např. Mezinárodní letní kurzy pro skladatele a perkusionisty Trstěnice (Jeff Beer, Mathias Steinauer, Ivan Nebesný, Jurij Kasparov),

mezinárodní skladatelské kurzy Český Krumlov (Vinko Globokar, Osvaldas Balakauskas) nebo Ostravské dny soudobé hudby (Petr Kotík, Christian Wolf, Alvin Lucier, Yves Bosseur, Maria de Alvear).

Když byla ještě studentkou, její skladby zazněly na významných pódiiích u nás, např. na festivalech Expozice nové hudby Brno, Janáčkův máj Ostrava, Hudební současnost Ostrava, Meetings of New Music Brno, Forfest Kroměříž, Ostrava New Music Days aj., i v zahraničí (Los Angeles, Heidelberg, Vídeň, Bratislava, Graz, Weimar aj.) a mnohá ocenění získala v soutěži Generace, např. 1. cenu za skladbu Nech slova za dvěma pro bas a klavír. V roce 2002 byla nominována na Radokovu cenu „Talent roku 2002“ a v roce 2003 obdržela prestižní „Cenu Nadace Leose Janáčka“.

Její skladby – zejména z posledních tří let – jí přinesly zasloužený úspěch i možnost prezentovat se na pódiiích vyhrazených renomovaným umělcům – jako jsou např. ND Praha nebo mezinárodní festivaly u nás i v zahraničí. Její tvorba se začíná objevovat i na CD. Vedle kompoziční činnosti je i výbornou interpretkou a věnuje se také publicistické činnosti.

Markéta Dvořáková je i členkou souboru Ensemble Marian, který se specializuje na improvizovanou hudbu a multi-mediální projekty a se kterým vystoupila na koncertech u nás i v zahraničí. Na činnosti souboru se podílí i autorsky. Zatím nejvýznamnější akcí na tomto poli byl týmový projekt „Ohně“ koncipovaný do Podzámecké zahrady arcibiskupského zámku v Kroměříži, kde se uskutečnil v červnu 2002 v rámci mezinárodního festivalu Forfest. Mimořádného úspěchu dosáhla v témže roce i s „Žirafí operou“, která byla několikrát provedena na různých scénách včetně Státní opery Praha.

Svoji tvorbu autorka rovněž prezentuje v rámci uměleckého sdružení skladatelek Hudbaby, Sdružení Q a MultiArt. Výsledky své práce úspěšně představila v dubnu 2003 na několika amerických univerzitách. Rovněž v teoretické oblasti dosáhla Markéta Dvořáková řady úspěchů, počínaje její bakalářskou prací z roku 2001. Letos ukončila studium výbornou teoretickou prací na téma komorních oper Josefa Berga a její absolventská symfonie „Vody“ se setkala se zaslouženým ohlasem u publika i odborné kritiky. V roce 2001 byla pozvána jako „composer in residence“ do prestižní experimentální dílny Werkstatt Graz, kde jí bylo umožněno realizovat a prezentovat svoje díla.

HUDBABY Z JAMU V NĚMECKU

Úspěšná prezentace absolventek kompozice na mezinárodním festivalu Gegenwelten 2003

15. června 2003 se uskutečnil v Německém Dilsbergu v rámci mezinárodního festivalu Gegenwelten koncert bývalých absolventek oboru kompozice na Hudební fakultě Janáčkovy akademie múzických umění v Brně sdružených pod názvem HUDBABY. Sdružení Hudbaby bylo založeno v roce 1997 a jeho členkami jsou Markéta Dvořáková, Lenka Foltýnová, Kateřina Růžičková, Barbora Škrlová a Marcela Vocílková–Trtková. Hudbaby nejsou kompozičním týmem, jak by se mohlo na první pohled zdát, každá z autorek tvoří samostatně a má vlastní osobitý hudební jazyk. Koncerty, na nichž pak společně prezentují své skladby, nabízejí posluchačům pestrou paletu kompozičních přístupů. Poprvé se Hudbaby představily na festivalu Expozice nové hudby v Brně (v rámci mezinárodního festivalu Moravský podzim) v roce 1998. Skladby z tohoto koncertu byly vysílány rozhlasem v Německu, Holandsku a Kanadě. Zatím nejnabitější je však pro Hudbaby rok 2003. V květnu představily svá nová i starší díla na půdě HF JAMU v divadelním sálu operních režisérů s názvem „Studio Devítka“. Koncert potvrdil skutečnost, že soudobé hudbě více sluší divadelní prostředí, zvláště byla-li každé skladbě vytvořena určitá atmosféra zajímavým nasvícením prostoru. Nejúspěšnějším počinem roku 2003 je pro brněnské absolventky zajištění vydání jejich prvního CD (HUDBABY, LOTOS, 2003) a hlavně jejich prezentace na samostatném koncertě v rámci mezinárodního festivalu Gegenwelten 2003, na němž bylo zmíněné CD pokřtěno.

Mezinárodní festival Gegenwelten se koná vždy na sklonku druhého týdne v červnu a odehrává se ve třech německých místech kultury – Mannheimu, Heidelbergu a Dilsbergských Bergfesten. Letošní 16. ročník proběhl ve dnech 11. až 15. 6. 2003. Zakladatelkou a stále hlavní organizátorkou festivalu je kurátorka kulturní nadace Rhein–Neckar–Kreis, vzhledem ke svému věku obdivuhodně vitální paní

Roswitha Sperber. Festival je v porovnání s ostatními podobně zaměřenými festivaly ojedinělý svým několikastranným směřováním. Jednak svým záměrem o průniky či syntézu soudobé vážné hudby a jazzu, potom také akcentací tvorby žen – skladatelek (včetně odvážného kroku věnovat prostor pro prezentaci i nejmladším autorkám) a v neposlední řadě preferencí skladeb pro bicí nástroje. Hudbaby se tak prezentovaly vedle takových skladatelských osobností jako Adriana Hölszky či Olga Magídenko (které byly na festivalu osobně přítomny) či skladeb Johna Cage, Julie Wolfe, Franka Zappy, z interpretačních osobností pak vedle jazzové skladatelky a saxofonistky Carolyn Breuer (která v rámci festivalu obdržela Heidelbergskou cenu pro umělce), vedle jednoho z nejlepších evropských hráčů na konga Nippy Noya, či proslulého Percussion Ensemble Stuttgart vedeného jeho zakladatelem, vynikajícím perkusionistou Klaussem Tresseltem.

Střet žánrů zažily Hudbaby i v rámci svého samostatného koncertu. Dle místní tradice byla totiž každá jejich „vážná“ skladba prokládána dvou až třímínutovým sólem na jazzovou bicí soupravu v podmanivém podání Michaela Kütnera. Na koncertě Hudbaby prezentovaly celkem sedm skladeb, tři z nich byly premiérami. Lenka Foltýnová uchvátila svou novinkou Safranbolu pro violoncello sólo (2003) zpracovávající turecké inspirace ve strhujícím podání mladičké Chorvatky Jeleny Ocic. Profesionální výkon podala také již renomovaná interpretku soudobé hudby Carine Levine při premiéře skladby Markéty Dvořákové Picture I pro flétnu a pás (2003). Interpretace své druhé skladby Místa pro klavír (2001) se ujala sama autorka. Neopakovatelnou atmosféru při provedení této skladby navodil v sále zvuk zvonů z tamních dvou kostelíků, který několikrát doplňoval zejména nejtíší pasáže skladby. Pro pány z německého rozhlasu

Deutschlandfunk, kteří celý koncert natáčeli a poté na svých vlnách vysílali, se skladba tímto bohužel stala nepoužitelnou. Barbora Škrlová se prezentovala svou nejhranější skladbou Let mouchy (1998) pro violoncello a klavír. Obou nelehkých partů se zdatně ujalo rusko – německé duo Irina Nilova (klavír) a Michael Flaksman (violoncello). Dvouvětá skladba O sobě Marcely Vocílkové–Trtkové pro soprán a violoncello z roku 1994 zazněla v úpravě pro flétnu a violoncello v podání Carine Levine a Michaela Flaksmana. Ústřední postavou koncertu byla Kateřina Růžičková jako tamní „composer in residence“, od něž se očekávalo nově vzniknuvší dílo určené přímo pro tento koncert. Byla jím závěrečná třívětá skladba Trilsberg (titul parafrázuje název města Dilsberg, kde se koncert odehrával) pro dvě violoncella a bicí v interpretaci všech tří již výše zmíněných hráčů (Ocic, Flaksman, Kütner). Kromě této novinky uvedla Růžičková ještě svou starší, velmi často hranou kompozici Romance pro křídlo (1996). Přesvědčivě ji přednesla japonská klavíristka Ok – Hi Lee.

Koncert byl velmi úspěšný, Hudbaby musely udílet rozhovory pro německý rozhlas a neunikly ani mlsným fotografickým aparátům. V oblastních novinách vyšlo několik pochvalných recenzí a koncert i rozhovory byly vysílány na vlnách rozhlasu Deutschlandfunk. Nezbývá, než popřát všem autorkám – absolventkám JAMU – další úspěchy tohoto druhu a tím i pokračování v důstojné reprezentaci školy, která jim všem zřejmě poskytla kvalitní základnu, a nechat se překvapit přece jen nějakou týmovou kompozicí (zaleschl jsem něco šeptat v kuloárech) na některém z dalších hudbabích koncertů. Poslední se konal v nově vybudovaném podzemním sále na HF JAMU 26. 11. 2003 v rámci podzimního mezinárodního festivalu Setkávání nové hudby plus.

Ivo Medek

3 otázky pro prorektora JAMU a předsedu správní rady Nadace Leoše Janáčka prof. Leoše Faltuse

■ Co je smyslem a náplní činnosti Nadace Leoše Janáčka?

Velmi obecně: péče o dílo Leoše Janáčka, podpora interpretačních přístupů, ale i zájem o realie s Janáčkem svázané. Rozvedení tohoto shrnutí může být velmi rozsáhlé, ale pokusím se být stručný:

Z nemovitostí souvisejících s Janáčkem to jsou především výstavní síň v Hukvaldech a Janáčkův „domeček“ – Památník na Smetanově ulici v Brně, o které Nadace pečuje. Na finanční podporu je náročnější „domeček“, který si Nadace (dále NLJ) po složitých jednáních pronajala od brněnského biskupství na desítky let, se závazkem do milionů jdoucí celkové stavební rekonstrukce a úpravy okolní zahrádky, jako součásti nájemní smlouvy. Vedle toho stojí projekt rekonstrukce Janáčkovy pracovny uvnitř, jako součásti veřejně přístupného Památníku, a to včetně původního mobiliáře. Navíc bude mít Památník místnost s trvalou výstavou xerokopií autografů, obrazového materiálu a předmětů, které Janáček za svého života používal. Dále je připravována místnost, která bude sloužit návštěvníkům audiovizuální aparaturou k připomenutí nahrávek děl, filmů, videokazet apod. Rekonstrukce je dokončena, „domeček“ s výstavou bude otevřen k zahájení Janáčkovy jubilejního roku 14. ledna 2004 v 16 hod.

Snad ještě důležitějším projektem bude digitalizace všech notových autografů, které jsou uchovávány v Janáčkově archivu Zemského muzea v Brně. Tyto materiály jsou stále častějším předmětem zájmu badatelů (souvisejícím snad i s „uvolněním“ Janáčkovy díla všem nakladatelským aktivitám po skončení autorských práv) a vzniká oprávněná obava o jejich budoucí trvání, o němž i restaurátoři mají své pochybnosti. Digitalizace řeší alespoň dostupnost autografů pro badatelské účely – NLJ se na jejím postupném provedení bude se Zemským museem v Brně určitě podílet.

Vlastním posláním NLJ podle jejího statutu je podpora reálné existence Janáčkovy díla: podpora interpretů při uvádění Janáčkových děl. Popularita a spontánní přijímání Janáčkovy díla je ve světě mnohem samozřejmější než u nás, v jeho vlasti. I proto NLJ podporuje i nepatrné projekty uvádění některého z děl nejen v centrech ale i na menších místech republiky, kde působí Kruhy přátel hudby pro mnohdy docela početné publikum. Paradoxně v Brně, místě celoživotního Janáčkovy působení, žádá podporu na uvedení operních děl i opera Národního divadla, u níž bychom předpokládali, že Janáčkův operní odkaz bude trvalou repertoárovou součástí dramaturgie. Jedním z důvodů, proč tomu tak není, je nedostatečný zájem publika o reprízy těchto představení. Nechci rozebírat další příčiny, rozhodně ale Brnu tato situace velkou čest nedělá.

Shrnu-li teď ještě stručněji, NLJ podporuje značnými částkami festivaly jakkoli s Janáčkem související, ať je to mezinárodní hudební festival „Moravský podzim“ v Brně, festival v Ostravě, v Hukvaldech, pomáhá např. Soutěži o cenu Leoše Janáčka (pořádanou HF JAMU) dotací cen, odměňuje každoročně Cenou Leoše Janáčka nejlepšího absolventa HF JAMU, podporuje však i novou tvorbu současných skladatelů v regionu Moravy. Zcela enormní podporu odhlasovala Správní rada akcím jubilejního roku 2004, u příležitosti 150. výročí Janáčkovy narození. Tak velká podpora je v dané situaci samozřejmostí, na druhé straně zákonitě vyvolá úspěšná opatření v nejbližší budoucnosti, protože NLJ nadále bude moci využívat pouze úroky z nadačního jmění, neboť – jak známo – za užití díla Leoše Janáčka tantiémy skončily – dílo je celosvětově volné. A výše bankovních úroků z uloženého kapitálu je v současnosti velmi nízká. NLJ se i s touto situací bude muset nějak vypořádat..

— Portrét Leoše Janáčka v kresbě Eduarda Miléna zdobí plaketu slavnostního límce rektora JAMU

■ Které akce ke 150. výročí narození Leoše Janáčka považujete za nejvýznamnější?

Nadace vydala Kalendárium akcí k tomuto roku, v němž je zaznamenáno na 70 různých programů od vědeckých konferencí (např. FF MU k literární opeře) přes koncerty, operní představení, výstavy. Jubilejní rok je rozdělen na dvě poloviny i obsahově: v lednu a začátkem února 2004 proběhne přehlídka operního díla – mimochodem, v úplnosti takto operní dílo zaznělo naposledy v r. 1958. Koncem září zahájený „Moravský podzim“ pak přinese Janáčkovy díla komorní a orchestrální. Avšak ani v mezidobí nezůstane Brno bez připomínek Janáčkovy díla. Na závěr operního festivalu

— 30. ledna 2004 převezmé Sir Charles Mackerras čestný doktorát JAMU

bude mít Brno příležitost uvítat na dirigentském stupínku před Státní filharmonií Brno Sira Charlese Mackerrase, oddaného propagátora Janáčkovy a české hudby vůbec. V březnu a dubnu se k Janáčkově přihlásí Kanti-léna a profesori a studenti Konzervatoře v Brně. V létě hostuje na Špilberku Janáčkovská filharmonie Ostrava s Tarasem Bulbou. Těžko předpokládat, která z akcí se stane nejvýznamnější: sám bych vsadil na operní festival a Sira Mackerrase.

■ Co znamená janáčkovské jubileum pro naši alma mater a čím k této události JAMU přispěje?

Myslím, že jsme hodni Janáčkovy jména v záhlaví naší vysoké školy. Ještě před zahájením oslav pořádá HF, katedra kompozice a dirigování, 27. 11. mezinárodní konferenci k Janáčkovu dílu a stopě, kterou zanechalo v teorii kompozice. V souvislosti s hostováním již zmíněného propagátora Janáčkovy hudby Sira Charlese Mackerrase se rozhodly umělecké rady HF a JAMU ocenit zásluhy tohoto dirigenta, žáka Talichova, čestným doktorátem JAMU. Tento akt se uskuteční 30. ledna v 10. 30 hod. v Besedním domě. Průběžně naše ško-

— Prof. PhDr. Leoš Faltus —

la pečuje o dílo Leoše Janáčka účastí na edici kompletního kritického vydání v Supraphonu, pak v Editio Bärenreiter Praha, nyní zejména v Editio Janáček, s podporou NLJ. Jednorázově se účastníme operní části oslav 26. 1. 2004 uvedením Počátku románu a baletu Rákoczk Rákoczy společně s Taneční konzervatoří. A v květnu bude zahájen 11. ročník Soutěže o cenu Leoše Janáčka s mezinárodní účastí – obor klavír.

Také Divadelní fakulta JAMU se hlásí k Janáčkovu odkazu: Setkání 2004 – mezinárodní festival vysokých divadelních škol – bude probíhat s Janáčkovou myšlenkou „Jen výzkumné pole je učebním polem“, jako mottem festivalu.

Myslím, že účast je úměrná našim možnostem a že naše věrnost Janáčkovu dílu neskončí s jubilejním rokem.

Z myšlenek Leoše Janáčka

Čas, čas – co ho uběhne naprázdno, než okamžik zrodí někdy myšlenku! Zato hudební myšlenky vtělují se v tak kratinké doby, že díváme se, jak mnohdy tolik krásy se v nich stěsnat může.
(L. Janáček: *Nový proud v teorii hudební, 1894*)

Já miluju hudbu, jež prolíná celý život, celý svět. Nemiluju hudby jen proto, že to zní.
(L. Janáček M. Brodovi, 11. 6. 1921)

Vy víte, že moje motivy rostou ze země, zvířat, z lidí vůbec, připínají se na vše, co jest. Jen klaviatuře se vyhýbají.
(L. Janáček M. Brodovi, 18. 1. 1928)

Všemu se tleská. A přece je i v hudbě jen jedna pravda a nemá ji každý; tu „svou“ pravdu chce každý mít.
(L. Janáček Kamile Stösslové, 21. 5. 1925)

Každý člověk vychodí si svou zvláštní cestu životem. Žene se tou cestou neúprosně kupředu –; řekl bych, že osud je to, co mu oči zavazuje.
(L. Janáček Kamile Stösslové, 20. 8. 1917)

Víte, ve mně má hudebník ohromnou převahu nad pouhým člověkem; ten všelidský cit, jenž jinému vyplňuje celé srdce a všechny čas, bývá u mne se stejnou prudkostí zatlačován, s jakou u mne zahořel.
(L. Janáček Kamile Stösslové, 22. 8. 1917)

V AKADEMICKÉM ROCE 2002/2003

15. října byly na Národní agenturu Socrates v Praze odeslány závěrečné zprávy a konečné vyúčtování mobility studentů a učitelů v ak. r. 2002/2003.

Mobility studentů: celkem vyjelo 22 studentů, z toho 7 studentů DiFa, což je u této fakulty značný nárůst. Studijní pobyty se uskutečnily na partnerských univerzitách v Helsinkách, na dvou VŠ v Hamburku, Lipsku, Stuttgartu, Trossingenu, Výmaru, Leedsu, Amsterdamu, Haagu, Utrechtu a Aarhusu. Výuka všech studentů probíhala v angličtině, případně němčině, pouze studentka DiFa, Tereza Čadilová byla schopna absolvovat výuku v dánštině.

Na studijní pobyty studenti obdrželi **celkový grant z Bruselu a MŠMT ve výši 56 870,- EUR**. V akademickém roce 2002/2003 bylo realizováno **77,9% studentských naplánovaných mobilit**.

V loňském akademickém roce studovali na JAMU pouze dva zahraniční studenti v rámci programu Socrates. V letošním akademickém roce jsme tento počet zvýšili zatím na 6 studentů (2 na DiFa a 4 na HF). Evropská komise programu Socrates klade důraz na vytváření stejných podmínek pro studium, ubytování a stravování pro tyto zahraniční studenty jako mají čeští studenti.

Mobility akademických pracovníků: vyjelo celkem 13 akademických pracovníků, z toho 3 z DiFa. Destinace byly Karlsruhe, Lipsko, Mnichov, Osnabrück, Stuttgart, Výmar, Salcburk, Enschede, Helsinky, Malmö. **Celkový grant z Bruselu a z MŠMT činil na všechny mobility 5 867 EUR**. Obě fakulty rovněž přispívaly ze svých finančních zdrojů. Dosáhli jsme **plnění 68,4% plánovaného počtu učitelských mobilit**. Jednou z otázek závěrečné zprávy mobility učitelů bylo i to, zda je mobilita učitelů v rámci VŠ uznávána, např. je-li jednou z podmínek dalšího finančního ohodnocení učitelů.

Dále bylo k 15. 10. 2003 provedeno předběžné zúčtování finančních prostředků, poskytnutých MŠMT

na dofinancování v oblasti mobility studentů a akademických pracovníků VŠ za kalendářní rok 2003. Celkem bylo z MŠMT JAMU přiděleno 1 479 000,- Kč. K 15. 10. 2003 bylo čerpáno 1 070 825,- Kč, zbývající část bude použita na dofinancování mobility studentů a učitelů do konce roku 2003. Poněvadž tyto naplánované finance není možné vracet, žádáme fakulty, aby dodržovaly naplánovaný počet mobilit a pokud možno je ke konci roku nerušily.

V akademickém roce 2003/2004 **má dle smlouvy s Národní agenturou, sestavené na základě plánu obou fakult vyjet 34 studentů na celkem 193 měsíců a 22 učitelů na 24 týdnů. Do konce kalendářního roku 2003 vyjelo celkem 18 studentů a 5 učitelů.**

Pro lepší informovanost vyjíždějících studentů byly vystaveny webové stránky www.jamu.cz/Zahranicni_oddeleni, kde je možno nalézt veškeré informace potřebné před, během a po ukončení studijního pobytu v zahraničí včetně nutných formulářů. Dále jsou zde vystaveny závěrečné zprávy studentů ze studijního pobytu v minulém akademickém roce, což je od tohoto roku povinné. Tyto informace také mohou sloužit vyjíždějícím studentům.

Pro zahraniční studenty jsou určeny nově zpracované informace na www.jamu.cz/Student's_Guide.

K 1. 11. 2003 byla na Technical Assistance Office (TAO) Brusel zaslána finální zpráva za institucionální kontrakt v programu Socrates za akademický rok 2002/3. JAMU vyúčtovalo 4 900,- EUR, které byly použity dle pravidel na organizaci mobilit, tj. na ubytování a dopravu při monitorování studentských mobilit, na nové technologie, informace, přípravu, přijetí a na administrativu, výrobu, tisk, překlady. TAO Brusel kladně hodnotí monitorovací návštěvy, JAMU letos uskutečnilo monitorovací návštěvy na 4 partnerských školách. Kladně hodnoceny jsou vysoké školy, které poskytují příspěvek k finančním prostředkům z Bruselu z vlastních zdrojů, JAMU byla na 13. místě v pořadí dle

příspěvní do programu z vlastních zdrojů (z 25 škol). Navíc JAMU uskutečnila 2 přípravné návštěvy, jednu ze zdrojů Evropské komise v Bruselu, další financovala NA Socrates.

V AKADEMICKÉM ROCE 2003/2004 A DÁLE

Evropská komise v Bruselu udělila na základě žádosti JAMU tzv. **Erasmus University Charter (EUC), opravňující JAMU ke vstupu do programu pro akademické roky 2003/4–2006/07 (viz příloha)**. Bilaterální dohody může JAMU uzavírat jen se školami, kterým bylo rovněž toto oprávnění EUC uděleno.

Nejdůležitější změny oproti akademickému roku 2002/2003 jsou následující:

- mohou být vysíláni studenti nejen v prezenční formě studia, ale ti, kteří jsou zapsáni do akreditovaného bakalářského, magisterského nebo doktorského studijního programu na vysílající vysoké škole
- je možné žádat o financování i z jiných zdrojů (např. z nadací)
- u mobility učitelů je i nadále velmi nutné potvrzení z hostitelské instituce
- nutnost akademického uznávání studia
- u učitelských mobilit na 5 a více dnů má organizace možnost stanovit minimální počet hodin výuky za týden, u kratších nadále platí minimální počet 8 hodin výuky

VŠ jsou povinny snažit se o dodržení počtu plánovaných měsíců (u studentských mobilit) a týdnů (u učitelských mobilit). Závěrečné zprávy musí být zveřejněny na internetu.

U grantu na podporu mobilit (OM), který byl JAMU udělen ve výši 5 400,- EUR na akademický rok 2003/2004, dochází k těmto změnám:

- přípravné a monitorovací návštěvy lze uskutečnit pouze do zemí, které již jsou v EU

- neplatí žádná procenta pro čerpání prostředků, např. jako dříve na přípravné návštěvy (nelze platit konferenční poplatky).

Ze všech VŠ v České republice pouze MU a JAMU obdržely letos na základě své žádosti pro akademický rok 2003/2004 **grant ve výši 4000,- EUR na návštěvu ECTS poradců**, což je příprava na udělení tzv. **ECTS LABEL** (osvědčení o kvalitě). JAMU vypracovala k 1. 11. 2003 žádost o udělení ECTS LABEL pro další akademický rok.

JAMU také k 31. 10. podala **projekt do Evropské univerzitní asociace, tzv. Quality Culture Project II, zaměřený na posílení kvality ve vysokoškolském vzdělávání**. V loňském roce EUA obdržela 137 přihlášek, bylo vybráno pouze 40 univerzit.

JAMU bude k termínu 15. 3. 2004 podávat žádost o financování decentralizovaných aktivit na rok 2004/5. K tomu je možno uzavírat smlouvy se 30 státy (15 zemí EU, 3 země Evropského sdružení volného obchodu – Island, Norsko a Lichtenštejnsko, 9 nových zemí EU a dále Bulharsko, Rumunsko a Turecko.) **Není možno zvýšit počet smluv, ale je třeba spolupráci přehodnotit.** Návrh MŠMT, přednesený dr. Štastnou, předpokládá **snížení průměrné podpory na studijní pobyt studenta na 1 měsíc ze 450 EUR na 400 EUR**. Tento návrh bude potvrzen řídicím výborem do konce ledna 2004. Předpokládá se, že by si studenti měli připlácet ke studiu v zahraničí cca 150,- EUR z vlastních, případně jiných zdrojů. MŠMT doporučuje diferencování příspěvku dle životních nákladů zemí, do kterých studenti vyjíždějí. K tomu účelu dostaneme z Národní agentury Socrates tabulky životních nákladů zemí, které se připojí k EU. I nadále se doporučuje zvýhodňovat sociálně slabší studenty. Finanční dohody s vyjíždějícími studenty, které již byly podepsány, se nedoporučují měnit, pouze u prodloužení pobytu a u nových smluv můžeme postupovat tak, aby maximální grant za celý rok činil 400,- EUR na měsíc.

Bankovní poplatky nebude MŠMT ani nadále hradit.

Erasmus

University Charter

2003/04 - 2006/07

40925-IC-1-2002-1-CZ-ERASMUS-EPS-1

This Charter, awarded by the European Commission to

JANÁČKOVA AKADEMIE MŮZICKÝCH UMENÍ
V BRNĚ

(hereinafter "the Institution"), entitles the Institution to apply to the Commission for grant support for Erasmus Transnational Projects and to its Erasmus National Agency for funding for ERASMUS mobility activities.

The Institution has agreed to the provisions set out in this Charter, namely:

- To respect and observe the principles of Erasmus mobility:
 - Mobility can be carried out only under prior bilateral or multilateral agreements between higher education institutions.
 - No university fees for tuition, registration, examinations, access to laboratory and library facilities are to be charged to incoming Erasmus students.
 - Full academic recognition must be given to students for courses specified in the Learning Agreements, which students have taken and passed.
- To ensure support for Erasmus Transnational Projects in particular by providing the necessary institutional support for staff engaged in approved Transnational Projects.
- To inform its Erasmus students and teachers of the terms and requirements for Student and Staff mobility.
- To comply with the regulations on mobility set out in the contract between the institution and the National Agency.

The Institution has agreed to make every effort to ensure high quality in organising Erasmus Student and Staff mobility, in particular by:

- Proper planning of studies abroad and ensuring that students sign and observe learning agreements
- Prompt provision of a transcript to all incoming students after completion and assessment of coursework
- Using ECTS or a comparable system which gives transparency for purposes of academic recognition
- Providing adequate information to outgoing and incoming students and teachers
- Providing the necessary linguistic preparation to mobile individuals
- Integrating incoming Erasmus students into normal university courses
- Ensuring the integration of the teaching activity of visiting staff into the curriculum
- Providing housing assistance to incoming students
- Facilitating and supporting teaching staff mobility
- Acknowledging the teaching activities carried out abroad.

In its Erasmus activities, the Institution has agreed to respect the transversal Community policies set out in the Socrates decision:

- equality between men and women;
- integration of disabled students and teachers;
- enhancement of social and economic cohesion and combating xenophobia and racism in the institution.

Violation of this Charter may lead to its withdrawal by the Commission in whole or in part. The conditions of the withdrawal of the Charter and the appeals procedure are specified on the Commission ERASMUS website and in the contract between the institution and the National Agency.

Socrates
Erasmus

For the European Commission:
Brussels, March 2003

David Cooper
Director IEF Education

O finanční podporu na dofinancování studentských a učitelských mobilit požádá rektor VŠ MŠMT prostřednictvím NA Socrates:

- a) do 30. listopadu předcházejícího roku (na období leden–červen příslušného kalendářního roku)
- b) do 30. května (na období červenec–prosinec) příslušného kalendářního roku
- c) do 15. října může rektor VŠ požádat o úpravu finanční podpory na období červenec–prosinec.

Centralizované projekty na akademický rok 2004/2005. Novinkou je termín přihlášky: **1. 3. 2004.** Formuláře budou k dispozici na TAO Brusel v prosinci 2003. **Prioritou pro rok 2004/5 jsou projekty typu MOD (vývoj evropských modulů) – soustředit se na vývoj Joint Masters Courses. Tyto výukové programy se budou dále využívat v novém programu Erasmus Mundus, který je vysvětlen dále.** Projekty typu PROG – přechod

na vývoj „Joint degrees“, tj společných studijních programů (bakalářských, magisterských a doktorských). **Zvýšené financování, průměrné granty pro nové projekty:**

PROG 125 000 EUR

MOD 45 000 EUR

V březnu je poslední šance požádat o Joint Masters Courses.

Zajímavé jsou i intenzivní programy, týkající se jednorázových akcí, pro které se počítá s průměrnými granty 20 000 EUR. Podmínkou je účast nejméně 3 škol, které mají Erasmus University Charter, jedna z nich musí být z EU. Intenzivního projektu se musí zúčastnit minimálně 10 zahraničních studentů, počet profesorů není limitován, akce musí být nejméně 10-denní. Předpokládá se i vklad z VŠ, např. ve formě pronájmu učeben a prostor. EU bude intenzivní projekty velmi podporovat. Bude-li IP schválen, je možno ho uskutečnit již od července 2004.

Od února 2004 vstupuje v platnost **nový program ERASMUS MUNDUS.**

Detaily zatím nejsou vyjasněny, probíhá jednání v Bruselu.

1. fáze tohoto programu bude platit na období 5 let (2004–2008). **Zaměřena bude na spolupráci s institucemi i mimo EU, např. Japonsko, Indie, Vietnam, Rusko.** Spolupráce bude zaměřena na školy, které mají společné studijní programy. Studenti by měli být aspoň absolventy bakalářského studia. Pro zapojení do programu bude nutno realizovat konsorcia VŠ (3 školy, alespoň 2 ze zemí EU), přednost bude dávana vyššímu počtu institucí (5–6). **Grant bude asi 15 000 EUR na jeden rok pro celé konsorcium.**

Zajímavé budou finance: u studentských mobilit se počítá s 21 000 EUR na 10 měsíců (na jeden měsíc: 1600,- životní náklady, 400,- EUR školné a 100,- EUR doprava).

Učitelské mobility budou dotovány 13 000,- EUR na 3 měsíce (stipendium + cestovní výlohy).

Marie Káňová

SETKÁVÁNÍ NOVÉ HUDBY PLUS

BRNO 25. 11. – 3. 12. 2003

mezinárodní hudební festival

pořádá Sdružení Q Brno, Multi-Art a Camerata Brno

ve spolupráci s Hudební fakultou Janáčkovy akademie múzických umění v Brně

EFEMÉRNÍ SVĚTY IMPROVIZACE

Dan Dlouhý (Dama Dama), David Šubík – elektronika

Petr Matuszek a Markéta Dvořáková – zpěv

Ensemble Marijan

25. 11. Komorní sál JAMU 19,30

HUDBABY PŘICHÁZÍ

Koncert mladých skladatelek stejnojmenného sdružení

26. 11. Aula JAMU 19,30

ENSEMBLE ASPEKTE SALZBURG

Koncert renomovaného rakouského souboru

27. 11. Aula JAMU 19,30

ZNĚJÍCÍ SOCHY DANA DLOUHÉHO

Koncert Dana Dlouhého (Dama Dama) na jeho fantaskní ozvučené objekty

28. 11. Komorní sál JAMU 19,30

JAPONSKÁ HUDBA SOUČASNOSTI

Keiko KANAZAWA – klavír

Ensemble MOENS (Praha)

1. 12. Komorní sál JAMU 19,30

PŘEHLEDKA NEJMĚLŠÍCH AUTORŮ

Koncert Studia soudobé hudby JAMU ze skladeb studentů kompozice

Studenti HF JAMU

2. 12. Aula JAMU 19,30

DIALOG PRAHA – BRNO

Koncert pražských a brněnských autorů pořádá sdružení CAMERATA Brno

3. 12. Aula JAMU 19,30

Festival je pořádán za přispění MK ČR, HN OSA, Nadace ČHF a HF JAMU

Mezinárodní seminář doktorských studií divadelní škol

5. –6. 12. 2003, Brno

Pátek – 5. 12

České pokusy o coolness a coolness v Čechách

Paměť Textu

The Theoretical Background of Postmodernism and the Connection of its Concepts to Present-day Theater Epistemological aspects of acting

Erik Rynell

(následuje diskuse moderovaná prof. Petrem Oslzlým)

Lukáš Rieger

Jekaterina Kamotskaia

Kent Sjöström

Duchovní cvičení Ignáce z Loyoly a herectví

The process of Inner Life in Acting for Stage and Film Action and Objective (A Study of the Process of Physicalization within the Actor)

Work stress and exhaustion in the actor's profession. (Work related stress factors and their effect on the actor's motivation in work.)

Maaria Rantanen

(následuje diskuse moderovaná Erikem Rynellem)

Sobota – 6. 12

Problematika katarze v divadelním artefaktu

At Arms Length or in an Arms Lock

Interkulturní komunikace v divadelní tvorbě

Divadlo ako manifest národnej identity

Petra Havelková:

Gary Gilchrist:

Markéta Jůzová:

Zdenka Pasuthová:

(následuje diskuse moderovaná Davidem Drozdem)

Hana Slavíková

Seppo Kumpulainen

Šach mat (Televizní kreativita podle Radoka)

Changing tradition seen through the theories based on practice of the movement teachers in the Finnish theatre school, later Theatre Academy in Helsinki. (Suggestions for a future planning of the movement pedagogy based on practice and analysed through learning theories.)

Viliam Dočolomanský

Duende ako objektívny fenomén

(následuje diskuse moderovaná prof. Peenti Paaivolainemem)

— K mimořádným mezinárodním akcím, k nimž nás obě fakulty zvaly na sklonku roku 2003, se vrátíme v příštím čísle Občasníku —

— Kresba Libor Fára —

Na Hudební fakultě se v akademickém roce 2004/2005 nově otevře **bakalářský obor Hra na kytaru**.

Důvodů pro toto rozhodnutí bylo hned několik. Jedním z rozhodujících byla poptávka ze strany budoucích studentů i samotných středních škol, reprezentovaná řadou dopisů ředitelů moravských (a nejen moravských) konzervatoří, které došly na naši fakultu koncem loňského roku, tedy v době, kdy se o akreditaci „kytary“ začalo již zcela konkrétně uvažovat.

Tento fakt jen potvrdil popularitu tohoto nástroje na jihu Moravy, což však není žádná novinka – všichni, kdo se jen trošku o vážnou instrumentální hudbu zajímají, dobře vědí, že jak Brno, tak i daleko menší nedaleký Mikulov každoročně hostí mezinárodní kytarové kurzy s paralelně probíhajícími festivaly, které by jim mohly závidět kdekjaká hlavní města Evropy. Stovky studentů, desítky nej přednějších světových kytaristů jako lektori a význační hosté – to je obraz obou, bez nadsázky velkolepých akcí, které pravidelně obohacují jihomoravské kulturní léto.

Přidáme-li k tomuto faktu i skutečnost, že tento region je domovem vynikajících kytaristů – sólistů i pedagogů, je zařazení kytarové hry do studijního programu Hudební fakulty JAMU zcela logickým vyústěním.

—im—

Ateliér klaunské scénické a filmové tvorby

Profesor Ctibor Turba je zakladatelskou osobností druhé generace české pantominy a klauniády, která na konci 60. a počátku 70. let přinesla přelom v dosavadním chápání žánru. S odkazem na osobnost Alfreda Jarryho Turba postupně založil řadu souborů s jménem Alfred v názvu: Pantomina Alfreda Jarryho (Harakiri, Turba facet), Cirkus Alfred (Klaunerie) Společnost Alfred (Deklaunizace, Archa bláznů) a Divadlo Alfred ve dvoře (stálý prostor pro různé typy pohybového divadla).

Poté, co sám musel ze zdravotních důvodů přestat vystupovat, věnuje se převážně režii a pedagogice. Vyučoval

na Scuola Teatro Dimitri ve Švýcarsku, v cirkusové škole Chalous sur Marne ve Francii, na loutkařské katedře DAMU. Po roce 1990 vybudoval z pantomimického oddělení samostatnou katedru nonverbálního k divadla na HAMU.

Na JAMU začal působit od školního roku 2003/04, když se ujal výuky základů pohybového divadla a commedie dell'arte a zároveň připravuje otevření nově akreditovaného oboru klaunská scénická a filmová tvorba.

Pro dobré porozumění Turbovým záměrům přinášíme jeden z jeho textů, které stály na počátku úvah o založení nového ateliéru.

j. k.

Pozitivní funkce komedie jsou známy. Máme-li sílu žertovat kolem jakéhokoli tématu, které nás trápí, znamená to, že máme stále sílu hledat odstup od „problému“, že je naděje vidět situaci objektivněji, že jsme schopni se zatížení zbavit. Netřeba mít problém, stačí, že nám komedie dovolí nádech v pracovním tempu a zatížení, tedy mám na mysli relaxační funkci komedie. A protože lze užívat komedii jako drogu bez ohledu na následky, je stále dobré mít na paměti komedii dobrou, která reaguje na živé okamžiky bytí, a to očistující formou. Televizní produkce vyrábí množství humorných „dobrot“, které pro snadnost slovního žertu naplňují obrazovku a mysl diváků povrchním slovním vtípem na úkor obrazného vtípu a na na úkor dobrého vtípu vůbec.

Protože české země tradičně pěstují obrazný humor v paletě dostatečně bohaté – Lada, Trnka, Pojar, Zeman, Jiránek, Roháč, Menzel, Fialka, Hybner, Turba, Polívka, Velíšek, Klimt – považujeme za správné využít potenciálu vědomí dobré situační komedie, navázat na tuto tradici a dál ji vědomě rozvíjet na úrovni vysokoškolského vzdělání.

Protože existenční plocha scénické hry se obecně zužuje, považujeme za správné obohatit výuku filmovou tvorbou. Ateliér, který vzniká na Divadelní fakultě, stavíme vedle již vyučovaných oborů vědomě, protože komedie vždy stála především na hereckých individualitách: Burian, Voskovec–Werich, Sovák, Horníček, Zázvorková, Polívka, s tím, že ve většině případů se umění interpretační vázalo na určitou míru autorské tvorby. Ostatně jmenovaní se všichni uplatnili jak v divadelní, tak filmové tvorbě. Z celosvětového hlediska je možné tvrdit, že od vzniku filmu a první laviny němé grotesky sledujeme neuzavřený tok komedie, byť obohacené o zvuk a tedy slovo s větší či menší zástupností dodnes.

Pokračování na str. 12 — Kresba Joan Miró —

Ladislav CHUDÍK na JAMU

Co a jak dělat, aby se herec stal již za života legendou? Aby ještě v 79 letech dojímal a bavil diváky? Ovšem – musí mít talent, ovšem je dobré, má-li zajímavou vizáž a osobitý hlas (na konzervatoři mu nabízeli možnost studovat zpěv) a to vše je násobeno enormní pracovitostí, širokým vzděláním, rozhledem a nadhledem věku. Ale v ne-

poslední řadě taky fyzickou kondicí, cíleně pěstovanou každodenní ranní hodinovkou svižné chůze, donedávna střídané během po nábřeží Dunaje. První smlouvu podepsal v Národním divadle v Bratislavě v roce 1944 a tam působí dodnes. Mimořádnou popularitu mu vynesla role primáře Sovy. „Ale je to až krutě nespravedlivé, jak mi překryla stovky jiných velkých rolí,“ říká. Se zvláštní láskou se celý život věnoval slovenské i české poezii.

Tedy tato osobnost – Ladislav Chudík – byl hostem na třech nekonvenčních večerech miniseriálu „Hudba ve spojení s uměleckým slovem“, kde účinkoval společně s našimi studenty. Udivující bylo, že zatímco na Hudební fakultě (16. 10. a 21. 11.) stačil koncertní sál jen stěží pojmut velké množství návštěvníků, ve studiu Marta na DiFa (23. 10.) byl zájem překvapivě nízký. Společně pro všechna představení však bylo upřímné závěrečné nadšení publika projevené

formou „standing ovation“. Programová koncepce večerů byla zajímavá – obsahovala bloky různých témat: N. Paganini, České národní obrození, W. A. Mozart, Slovenská hudba a poezie, L. Janáček, Věžní hudba a pod.

Jak ve sféře hudební, tak i verbální jsme vedle pana Chudíka slyšeli řadu kvalitních studentských výkonů – z HF se prezentovaly všechny katedry a za DiFa posluchači 3. ročníku herectví, žáci doc. Miloše Kročila (poezie J. Nerudy, K. J. Erbena, M. Válka). Z nich zvláštní pochvalu zasluží zejména talentovaná Petra Bučková.

Jedním z cílů projektu bylo znovuoživit vztahy a přivést na jedno pódium studenty obou našich fakult, jak tomu bylo v minulosti běžné. I když je dnes situace „historicky“ jiná, styčných ploch v obou typech umění je neskonalá řada a uvedené večery ukázaly, že jejich využití může být k prospěchu a obohacení všech. **Bohumil Smejkal**

Ohlédnutí za 36. ročníkem MIK

Letošní Mezinárodní mistrovské interpretační kurzy, konané v prostorách Hudební fakulty JAMU ve dnech 1. – 12. 7. 2003 a experimentálně též v zářijovém termínu, opět překonaly rekord v zájmu účastníků, jejichž počet se při každoročním nárůstu blíží magické hranici 100. Při dnešní erupci vzniku nových kurzů je skoro stoprocentní nárůst zájmu oproti konci 80. let potvrzením, že právě naše koncepce, odlišná od mnohých podniků toho druhu ve světě, zájemce přitahuje. Snažíme se za každou cenu udržet vše, čím se od těch ostatních lišíme – i za cenu toho, že něco záměrně obětujeme. Podstatu úspěchu kurzů tvoří osa: vynikající pedagogové a doprovoděči – obětavý organizační tým – perfektní zázemí s možnostmi cvičení, koncertování, využívání AVS atd. – luxusní a cenově optimální bydlení na Astorce – ideální termín navazující na školní rok – garance objednaných lekcí bez výběrové přehrávky – téměř denně koncerty – bohatý doprovodný program – příznivá cena

kurzů. Vzrůstající zájem zahraničních účastníků znamená i nezanedbatelný ekonomický přínos.

Psát o ohlasu, potvrzeném desítkami poděkování frekventantů, je zbytečné. Jejich spokojenost je nejlepší odměnou pedagogům i organizátorům za jejich obětavou práci. Kdo kurzy neprožil, netuší, jakého nasazení je zapotřebí, aby MIK proběhly v námi požadované kvalitě. Administrativa a některé obory (letos flétna a klavír) pracují prakticky dvanáct dní „nonstop“, aby nápor zvládly.

Pro objektivní srovnání připojujeme statistiku posledních pěti ročníků MIK:

Rok	Přihlášení	Zúčastnění	Zahraniční	Trvání kurzů
1999	70	66	18	13 dní
2000	71	66	23	12 dní
2001	64	61	21	12 dní
2002	89	80	41	12 dní
2003	93	91	35	12 dní

Jiří Skovajsa

Dokončení ze str. 11

Jsme si vědomi výlučnosti takového ateliéru. V této kombinaci není škola, která by tuto vazbu programovala – celosvětově – byť jde o vazbu logickou.

V Evropě zbyla jediná škola, která komedii vyučuje, a to je švýcarská škola pana Dimitriho, se kterou jsme v úzkém kontaktu a se kterou hodláme udržovat a rozvíjet pracovní vztahy. Českým studentům můžeme zprostředkovat výměnné studijní pobyty jak na této škole, tak na školách francouzských, holandských nebo v Mime Centru Berlin.

Absolventi ateliéru by se mohli uplatnit v divadelní komediální tvorbě, ve filmové a televizní tvorbě nebo jako arteterapeuti v nemocnicích. Nakonec chceme upozornit na velkou vlnu moderního cirkusu přicházející z Francie, která prokázala neskutečnou vitalitu soudobého cirkusového umění, včetně radikální proměny cirkusové komedie ve smyslu zjemnění a větší spirituality této komedie. V současnosti nebude problémem, aby čeští studenti nacházeli uplatnění v těchto typech podniků a naopak – aby studenti zahraniční mohli studovat na naší škole.

Ctibor Turba

Představili jsme se na Světu knihy

Do kalendáře veletržních akcí, které hostí brněnské Výstaviště, přibyl letos na podzim Svět knihy 2003. Od 14. do 16. listopadu tu v pavilonu D připravilo třiadvadesát nejrozličnějších vydavatelů a nakladatelů první zkušební ročník akce, která v Praze již v jarním termínu zapustila pevné kořeny, a to v mezinárodním rozměru. Brněnskou verzi knižního veletrhu, rozměru zatím jen národního, podpořil Magistrát města Brna jako událost, která není jen obchodním podnikem, ale i nepřehlédnutelným obohacením kulturního života města a jeho reprezentací.

Pod patronací a za významné finanční podpory Brněnského centra evropských studií vystavovalo šest vysokých škol, mezi nimi i JAMU, svou nejnovější produkci ve společném stánku. Návštěvníkům se tak naskytl zajímavý pohled na tematickou šíři této produkce a jejím prostřednictvím i na rozmanitost studijních oborů, které lze v Brně studovat. Stejně jako Masarykova univerzita, Vysoké učení technické, Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, Veterinární a farmaceutická univerzita a Vojenská akademie vystavovala i JAMU na dvě desítky titulů. Byla mezi nimi kolekce skript i publikace,

kteří představily výsledky vědecké a výzkumné práce pedagogů školy. Program veletrhu obohatili vysokoškolští vystavovatelé o seminář Šance univerzitních vydavatelů v evropském knižním prostoru, který se zabýval jednak novými možnostmi a výzvami pro vydavatele odborné studijní a vědecké literatury, jednak specifikou redigování odborných textů. S inspirativním příspěvkem na semináři vystoupil profesor a čestný doktor JAMU, spisovatel Ludvík Kundera.

Letošní ročník Světa knihy měl prověřit zájem široké veřejnosti moravského regionu o akci, která zde zatím scházela. Nevím, zda sedm tisíc návštěvníků, kteří od pátku do neděle veletrh navštívili, bylo mnoho nebo málo, atmosféra v pavilonu D však byla po celé tři dny velmi příjemná, vlídná a vstřícná, jak už tomu bývá, když se setkají lidé, které spojuje stejný zájem. My, kteří jsme ve stánku vysokoškolských vydavatelů byli takříkajíc za pultem, jsme byli potěšeni zájmem zejména mladých lidí o naše publikace i tím, jak rychle mizely katalogy a soupisy naší produkce a na kolik dotazů jsme museli odpovídat. A protože předpokládáme, že po letošním zahajovacím ročníku budou následovat další, shodli jsme se na tom, že by na nich brněnské vysoké školy rozhodně neměly scházet.

Jaroslava Suchomelová

Gaudeamus 2003

10. ročník veletrhu pomaturitního vzdělávání Gaudeamus se konal v týdnu od 21. – 24. 10. 2003 v areálu brněnského výstaviště za účasti 77 vystavovatelů. Díky zkušenosti z předešlého roku, kdy se JAMU zúčastnila poprvé, byla příprava na letošní veletrh snazší. Inspirací se staly materiály z divadelních a koncertních akcí předešlých let. Tyto pak byly studenty DIFA pod vedením doc. Kolegara zkompletovány do podoby „tří stěn“. Zajímavým doplňkem pro návštěvníky bylo video s dokumentem o JAMU a záznamem udělení čestného doktorátu Jiřímu Suchému.

Informace o naší škole podávaly studijní referentky obou fakult, které pak zastoupili kolegové z Divadelní fakulty a studenti hudebního manažerství. Trvale přítomna byla referentka ze studijního oddělení rektorátu JAMU.

Co se týče dotazů studentů, některé nás docela pobavily – např. „Chtěl bych dělat něco do umění. Ještě nevím přesně co, snad herectví...“ Takových a podobných úvah jsme si vyslechli více. Samozřejmě nás navštívili i studenti s vážným zájmem o jednotlivé obory, často se ptali na muzikálové herectví.

Pořadající firma MP-Soft letos napočítala více než 28 000 návštěvníků, což je počet srovnatelný s loňským ročníkem. Nechme se překvapit, nakolik se tento zájem o pomaturitní vzdělávání projeví v nadcházejícím školním roce. *-kon-*

Fond umělecké dokumentace JAMU

Již rok jsem zaměstnán spravováním tzv. fondu umělecké dokumentace JAMU. Podařilo se mi zatím zpracovat asi 200 divadelních inscenací z období 1947 až 1990, což je přesně 40 šanonů naplněných programy a fotografiemi z her uvedených na prknech divadelního studia Marta. V dalších (asi padesáti) šanonech jsou postupně archivována představení uvedená v Martě v letech 1990 až 2003, již jednotlivě a s větším obsahem materiálů týkajících se jednotlivých představení. Všechny šanony jsou zaevidovány v elektronické podobě. Každý šanon obsahuje program, jeho kopii naformátovanou do velikosti A4, slohu s fotografiemi, recenze, jejich kopie a hlavně videokazetu s nahrávkou pořízenou z představení (pokud existuje). Do budoucna budou tyto šanony obsahovat například i režijní knihu či ukázky scénografické práce. Originální videonahrávky představení v Martě,

kteří se běžně půjčovaly studentům, jsem v době prázdnin kopíroval, takže originály, pokud se neztratily, se již neztratí. Jsme odběrateli výstřižkové služby Kultura jihomoravského kraje, odkud dostáváme každých 14 dní sebrané recenze z moravských periodik, týkající se kulturního dění v Brně. Z nich vyčleňuji recenze z představení v Martě nebo v Komorní opeře. Informace z této výstřižkové služby chronologicky ukládám a rád je zájemcům vyhledám, okopíruji. Podařilo se nám (ve spolupráci s Davidem Drozdem) v rámci vydání propagační brožury festivalu Setkání/ Encounter zpracovat roztroušené materiály z předchozích ročníků Setkání, které jsou nyní chronologicky a přehledně uloženy v krabicích.

Poté, co dokončím zpracování Marty, začnu podobně mapovat inscenace z Komorní opery. Dále bych se rád podílel na digitalizaci fondu a zpřístupnil tak uměleckou dokumentaci naší školy širšímu spektru odborníků, mladých diváků a studentů.

Michal Kovalčuk

Diplomové práce 2003

DIVADELNÍ FAKULTA

Magisterský studijní program
 BAČKOVSKÝ, Martin
 Muzikál „Cikáni jdou do nebe“ – dějiny a současnost Romů
 BORŮVKOVÁ, Vendula
 Manifesty vzteku i strachu aneb In–yer–face theatre a dramatika typu „New Writing“ ve Velké Británii
 HROZKOVÁ, Jitka
 Klasický tanec–cvičení na špičkách VI. –VIII. ročníku taneční konzervatoře
 JIRKOVÁ, Eva
 „Kabaretiér“ I. O.
 KONDLER, Petr
 Skoky s pas battu
 OLŠROVÁ, Marta
 Hudební divadlo aneb Žebrácká opera v kolotoči dějin
 ORAVEC, Matej
 Filmový muzikál Moulin Rouge
 POSPÍŠILOVÁ, Silva
 Klasický tanec – základní prvky s obraty par terre
 PSOTOVÁ, Zora
 Úvod do kineziologie
 REVILÁKOVÁ, Naděžda
 Dramatik Arnošt Dvořák
 VESECKÝ, Zdeněk
 Soudobý český autorský muzikál
 VLASÁKOVÁ, Helena
 Metodika taneční gymnastiky
 VOLEČKO, Vladimír
 Muzikál Leonarda Bernsteina West Side Story – vztah hudby a situace
 VRBOVÁ, Barbora
 Dramaturgické „Mimoběžky“ divadla Husa na provázku v letech 1968–1989
 ZEMANOVÁ, Petra
 Karičky – specifikum slovenských dívčích tanců CPIN, Marek
 Scénografie k původním nedivadelním textům
 DOSTÁLKOVÁ, Linda
 Kýč jako výtvarný prvek ve scénografii
 HOLIŠOVÁ, Hana
 Hledání herecké autenticity v různých dramatických žánrech a postavách
 JACKULIAK, Ján
 Muzikál – Tři základní složky. Tanec, zpěv, herectví
 JANÍKOVÁ, Lenka
 Tanec jako životní postoj
 KLUSÁK, Zdeněk
 Herec a improvizace
 KORBEL, Jan
 Michail Čechov a muzikál

KRAJŇÁK, Martin
 Romové a jejich taneční folklor
 LALKOVÁ, Mária
 Tanečné techniky ako súčasť výuky muzikálového herectva
 NEUŽIL, Václav
 Divadlo jako laboratoř
 PAZDERKOVÁ, Iva
 Keith Johnstone – IMPRO – Improvisation and the Theatre
 Seznámení a zamýšlení se nad Johnstoneovými metodami herecké improvizace
 PLEŠÁK, Pavel
 Malá scéna činohry Národního divadla v Brně (Historie, současnost a vývojové možnosti)
 PLODKOVÁ, Jana
 Hercova bytostná přítomnosť na jevišti
 SŮVA, Lubomír
 Tři pohádky
 VESLÁR, Peter
 Hlas, spev a moja cesta k technike muzikálového spievania
 ZAVIČÁR, Miroslav
 Způsob ztvárňování postav ve hrách Thomase Bernarda

Bakalářský studijní program
 ČINGÉROVÁ, Denisa
 Akrobatické cvičenia na 1. stupni ZŠ pre sluchovo postihnutých
 DAUBNEROVÁ, Zuzana
 Ako priblížiť poéziu sluchovo postihnutej mládeži?
 KLUSÁČEK, Dalibor
 Technická realizace koncertního programu hudebního tělesa Kamelot
 PETER, Jan
 Dědictví barokního divadla v současné jevištní technologii
 VOJTĚCHOVÁ, Hana
 Management kapely
 VRŤO, Peter
 Využitie práce s fotoaparátom v dramatickej výchove sluchovo postihnutých detí

HUDEBNÍ FAKULTA

BENEŠOVÁ, Petra
 Psychologický pohled zaměřený na přípravu dítěte ke koncertnímu vystoupení
 BLAHŮŠEK, Robert
 Hodonínský symfonický orchestr 1955 – 1989
 BRIKCIUS, František
 Boccheriniho violoncellový koncert B–dur G 482
 ČIHÁKOVÁ, Hana
 Klavírní tvorba Bohuslava Martinů
 DLASK, Vojtěch
 Skladatelské poznámky k ranému dílu Erika Satie
 DVOŘÁKOVÁ, Markéta
 Opery Josefa Berga
 FOJTOVÁ, Kamila
 Soudobá hudba komponovaná pro dětské sbory

GOETZOVÁ, Lenka
 Hudební život a mýty antického Řecka
 HLAVÁČKOVÁ, Radka
 Úvod do dějin generálního basu
 JANÍK, Jiří
 Vývoj hudebního dění na Opavsku po roce 1989
 KABELÁČOVÁ, Hana
 Historický a současný vývoj metodiky hry na lesní roh
 KORBELOVÁ, Lucie
 Lesní roh v období klasicismu a romantismu
 KOTEK, Šimon
 Bluesové festivaly v České republice a jejich publikum
 MERUNKOVÁ, Martina
 Interpretační aspekty Transcendentálních etud Franze Lista
 MOJDL, Edgar
 Organologie jako zdroj kompozičních záměrů a prostředků s přihlédnutím k mikrotonalitě
 NĚNIČKA, Marian
 Hudební život na Kyjovsku
 NOVÁČKOVÁ, Taťána
 Srovnání vybraných nadací působících v oblasti hudební kultury v České republice a Spolkové republice Německo
 PAL, A, Marek
 Jean Guillou – osobnost na přelomu tisíciletí
 PAŘIL, Jaromír
 Organizace Arts & Business a možnost aplikace jejich principů v ČR
 PAŘIL, Jaromír
 Organizace koncertu s důrazem na harfu jako nástroj sólový a ansámblový
 Absolventský projekt
 POLICER, Štěpán
 Klavírista, sbormistr a dirigent Jiří Pinkas
 POSTRÁNECKÝ, David
 Mody omezených transpozic a řešení rytmu ve varhanních kompozicích Oliviera Messiaena
 RAPPL, Rok
 Operní režie a operní scénografie ve vzájemné interakci – model Roberta Wilsona
 ŠLECHTA, David
 Slavní čeští houslisté na přelomu 19. a 20. století
 ŠRUBAŘOVÁ, Hana
 Psychosomatické aspekty zpěvacké praxe
 TOMAŠTÍK, Eduard
 Basso continuo v 17. století a jeho instrumentář
 VAJDA, Michal
 Maurice Duruflé – Requiem op. 9. Interpretací rozbor
 VITÁSKOVÁ, Lucie
 Sonátová forma na konci 20. století
 VITKOVÁ, Magda
 Sopranové hrdinky v operách Antonína Dvořáka
 ZÁMEČNÍKOVÁ, Dagmar
 Jan Trojan – osobnost. Přínos pro hudební kulturu se zaměřením na ojedinělé zpracování analýzy melodiky a harmoniky moravské lidové písně

**Usnesení – 71. zasedání pléna
České konference rektorů, Pardubice, 4. – 5. 9. 2003**

1. ČR se v období posledních dvou let velmi intenzívně zabývala přípravou reformy veřejných vysokých škol zaměřené na zvyšování kvality vysokoškolského vzdělávání. Připravený návrh reformy je v plném souladu jak s vládním programem, tak i s dlouhodobějším programem koaličních politických stran a priorit. Akademická obec vysokých škol je k realizaci navržené reformy připravena.
2. ČR opakovaně a důrazně upozorňuje, že reforma veřejných vysokých škol je podmínkou konkurenceschopnosti českých vysokých škol v evropském vzdělávacím a výzkumném prostoru. Bez překonání chronického podfinancování veřejného vysokého školství nebude možné pokračovat v započaté transformaci, nebude možné zvýšit úroveň vysokoškolské vzdělanosti a nebude možné udržet úroveň absolventů a jejich rovnocenné uplatnění na evropském trhu práce. Proto ČR podporuje ministryni JUDr. Petru Buzkovou v jejím úsilí o vytvoření finančních podmínek pro realizaci reformy.
3. Zajištění reformy veřejných vysokých škol bezpodmínečně nutným navýšením finančních prostředků pro rok 2004 o 5,2 mld Kč je nevyhnutelným krokem k naplňování priority deklarované v prohlášení vlády ČR a odpovědností celé politické reprezentace.
4. Reformu českých veřejných vysokých škol, která je svými důsledky klíčem a východiskem pro rozvoj celého školství od základních škol po systém celoživotního vzdělávání, nelze odkládat, jako nelze posunout datum vstupu ČR do Evropské unie. Opoždění reformy českého vysokého školství bude znamenat podstatné ohrožení konkurenceschopnosti českých vysokých škol na evropském trhu vzdělávání.
5. Reforma je nutnou podmínkou pro budoucí rozvoj národního hospodářství a také pro budoucí konkurenceschopnost ČR po přijetí do EU. Reforma je předpokladem úspěšného zapojení českých vysokých škol do společných výzkumných programů EU, pozitivně ovlivní restrukturalizaci průmyslu s orientací na progresivní technologie. Realizace reformy v oblasti vědy a výzkumu na vysokých školách představuje nejúčinnější prostředek transferu vědomostí a znalostí pro potřeby uživatelské sféry a podmiňuje další příliv zahraničních investic do ČR.

Nová kolejní rada

Dne 5. 11. 2003 se uskutečnila volba kolejní rady.

Voleb se zúčastnilo 73 voličů z celkového počtu 235 zapsaných voličů a bylo odevzdáno 73 platných hlasovacích lístků. Procento účasti 31%.

Členy kolejní rady byli zvoleni:

Pavel Burdych	HF	19 hlasy
Pavel Béréš	HF	18 hlasy
Michal Zetel	DF	16 hlasy
Magdalena Švecová	HF	15 hlasy
Erik Schmidt	DF	15 hlasy

Náhradníci:

Silvie Šustrová	DF	13 hlasy
Gabriela Starečková	DF	12 hlasy

**Životní jubilea pedagogů
a zaměstnanců JAMU**

(leden – červen 2004)

Leden

Miroslav Musil
Margita Havlíčková

Únor

Doc. Mgr. Jan Gogola
Františka Horáková
Jiří Vanýsek

Březen

Ing. Jaroslav Geršl

Červen

Prof. Dr. Michal Košut
Jarmila Eliášová
Bohumil Jůza
Hana Vyhřídálová
Ludmila Votavová

Noví profesori a docenti

Prof. PhDr. Miroslav Foret, CSc.

Doc. PhDr. Silva Macková

Doc. MgA. František Kantor

Autoři Občasníku 2/2003:

- Prof. PhDr. Leoš Faltus,
prorektor JAMU
Marie Káňová,
referentka zahraničního oddělení JAMU
Doc. Mgr. Jan Kolegar,
vedoucí Studia Marta
Markéta Končelíková,
Studijní referát JAMU
Bc. Michal Kovalčuk,
Knihovna JAMU
Doc. Ing. Ivo Medek, Ph. D.,
děkan Hudební fakulty JAMU
Doc. Jiří Skovajsa,
Hudební fakulta, ředitel MIK
Prof. Bohumil Smejkal,
Hudební fakulta JAMU
PhDr. Jaroslava Suchomelová,
vedoucí Edičního střediska JAMU
Prof. Ctibor Turba,
Divadelní fakulta JAMU
JUDr. Lenka Valová,
kvestorka JAMU
Prof. Ing. Zdeněk Vostracký,
rektor Západočeské univerzity v Plzni

Autoři kreseb a fotografií:

Jan Bůřil, Libor Fára, Jan Kolegar, Eduard Milén,
Joan Miró, Vladimír Renčín, Magda Spílková
a archiv

OBČASNÍK JAMU 2/2003

Redakčně připravili
Miroslav Plešák a Jindra Bártová
Tajemnice redakce:
Markéta Končelíková
E-mail: koncelikova@jamu.cz
Sazba: Donato, Šaracova 2, Brno
Tisk: Ediční středisko JAMU

— 23. října 2003 byl na Hudební fakultě slavnostně otevřen nový komorní sál. V zahajovacím koncertu se představili František Kantor (flétna), Martin Opršál (marimba) a Percussion Ensemble JAMU.

Projev Leoše Janáčka v Československém klubu londýnském v Anglii (2. května 1926)

Tak—raději hned odpovědět. Čím déle otálíme, tím je to horší, v člověku to hoří a možná, že bych se pak k slovu nedostal.

Já v Londýně. Jak a proč? Věřte mi, já sám nevím. Připadám si jako ten český Honza, který šel do světa a potkalo ho štěstí. Najednou si přivedl domů princeznu. — Ale já vám to povím. Přicházím s mladým duchem naší republiky, mladou hudbou, nejsem ten, který se rád dívá dozadu, nýbrž ten, který raději hledí dopředu. Víím, že musíme růst, a nespátřuji ten vzrůst v bolesti, ve vzpomínkách na utrpení a utlačování. Shodíme to ze sebe! Nemysleme na to, na doby dávno minulé a představme si najednou, že se musíme dívat dopředu! Jsme národ, který má ve světě něco znamenat. Jsme srdce Evropy! To srdce musí být v Evropě cítit!

Abychom nevzpomněli našeho pana presidenta! Vždyť on je zrovna u nás polobohem a dej bůh, aby byl tak dlouho živ jako já. A já si přeji, abych byl hodně dlouho živ.

A teď! Kdo mě sem zval? Byl to český člověk? Ne, byla to Mrs. Newmarch. Tedy docela z jiného národa. Ale přece něco

příbuzného z naším národem má. Má jej ráda, miluje jeho hudbu. A zamilovala si tak trochu tu mou a také jí dovede dělat dobrou propagandu, že jsem až překvapen, co jeden člověk může dobrého vykonat. Věřte, že na to nestačí kolikrát celé společnosti, co ona dokáže. Mějte ji rádi, pečujte o to, aby zůstala vaší přítelkyní. Může ještě mnoho vykonat pro nás na londýnské půdě. Dej bůh, aby i ona byla hodně dlouho živa.

Jsou tu naši čeští lidé. Kam přijdu, vždycky nějakého Čecha najdu. Připadá mi to jak ta příhoda s tím Kolumbem. Když přijel do Ameriky, už ho tam vítali: Má úcta, pane Kolumbus! A já také. Sotva vkročím na anglickou půdu, vítá mne česky Mrs. Newmarch: Má úcta, pane Janáček!

Mé dílo jest bez veliké námahy. Nemohu říci, že bych cítil nějakou únavu. To, co zde bude provedeno na koncertě, udělám za večer, nebo za dva, tři dny. Ale jsou díla, o kterých se pracuje kolik let. Takové snad jedenkrát v Londýně také uslyšíte. Je to opera. A v té se pozná ten pravý národ. Takový, jaký je. Pevný, tvrdý, neústupný, v té pravé podobě.

Text převzat z publikace **Leoš Janáček: Literární dílo I. (1875–1928)**; s podporou Nadace Leoše Janáčka a ministerstva kultury České republiky vydala **Editio Janáček**, o. p. s. v roce 2003. Záznam Janáčkovy projevu pořídil Jan Mikota.

Varšava 2003: významný úspěch studentky JAMU

Divadelní fakulta JAMU se v posledním týdnu letošního června zúčastnila Mezinárodního festivalu divadelních škol ve Varšavě ve dnech 22. – 28. 6. 2003 představením studia Marta „Zvíře“.

Festival, který pořádala varšavská Státní vysoká škola divadelní za přímé finanční podpory prezidenta Polské republiky, probíhal v několika divadelních budovách, z nichž jedna patřila této divadelní škole a nacházela se v jejím areálu a byla během minulých dvou let rekonstruována. Naše účast se odehrávala právě v tomto školním divadle.

Festival měl velmi vřelou atmosféru. Na nádvoří školy bylo každý večer až do rána k dispozici studentům školy a účastníkům festivalu k neformálním aktivitám. Denně probíhala tři festivalová představení a jedna diskuse o pedagogické práci na divadelních školách.

Představení Zvíře, které reprezentovalo naši školu, jsme zahráli dvakrát za mimořádné pozornosti festivalového publika. Studenti a technici Marty poctivě navštěvovali představení jiných účastníků. V záplavě divadelních zážitků však naše představení nezapadlo.

Slavnostní závěrečný večer byl pro nás korunován příjemným překvapením: představitelka role dcery Jana Plodková, studentka čtvrtého ročníku činoherního herectví divadelní fakulty JAMU Brno, byla odměněna hlavní cenou za ženskou hlavní roli.

V mezinárodní konkurenci slovenské, dvou španělských, rakouské, maďarské, dvou ruských, chorvatské, mexické, finské, italské, německé, litevské a tří polských škol to byl vynikající úspěch.

K naší úspěšné účasti na festivalu ve Varšavě se vrátila výstava fotografií, umístěná ve foyer studia Marta. Vtipná prezentace vypověděla něco navíc o atmosféře festivalu.

— Jana Plodková přebírá jednu z hlavních cen varšavského festivalu

Jan Kolegar